

Fizika feladatok

2017. november 19.

Ez a feladatgyűjtemény a mérnök hallgatók korábbi jogos igényének megfelelően, nagy hiányt pótol. A kitűzött feladatok az I. éves fizika tárgyaknak anyagaihoz illeszkednek. Remélhetőleg érzékelhető segítséget jelent mind a hallgatók, mind a tárgyat oktatók számára, valamint hozzájárul az egységes oktatás megvalósításához.

A gyűjteményben a * jelzés a magasabb nehézségi szintű feladatokat jelöli, míg a **-gal jelölt feladatokat a kihívásokat kedvelő megoldóknak ajánljuk. A feladatgyűjtemény folyamatosan bővül új feladatokkal és megoldásokkal. Javaslatokat új feladatokra, valamint megoldásokat és egyéb észrevételeket szívesen látunk. (Szerk.: Márkus Ferenc, Rakyta Péter, Krafcsik Olga, Barócsi Attila, Sólyom András, Gilyén András, Márkus Bence Gábor, Gambár Katalin, Fehér András, Bokor Nándor, Sarkadi Tamás)

Tartalomjegyzék

1. Feladatok a mágneses indukció témaköréből	3
Faraday-törvény	3
1.1. Feladat	3
1.2. Feladat	3
1.3. Feladat	3
1.4. Feladat	3
2. Feladatok az elektromágneses hullámok témaköréből	3
Az eltolódási áram	3
2.1. Feladat	3
Elektromágneses hullámok	4
2.2. Feladat	4
2.3. Feladat	4
2.4. Feladat	4

1. Feladatok a mágneses indukció témaköréből

Faraday-törvény

1.1. Feladat: (HN 32B-7) Egy 30 menetes lapos huzaltekercset hosszú, 4000 menet/m menetsűrűségű szolenoid végéhez illesztünk. A szolenoid és a huzaltekercs tengelye, és sugara azonos $R = 5$ cm. Számítsuk ki, mekkora a szolenoidban az áramerősség változása, ha a huzaltekercsben 2 mV-os feszültség indukálódik.

1.2. Feladat: (HN 32A-8) Egy 400 menetes tekercsben 12 A/s áramerősség változás hatására 28 mV-os ellenfeszültség indukálódik. Mekkora a tekercs induktivitása?

1.3. Feladat: (HN 32A-15) Egy A keresztmetszetű és l kerületű toroid két külön tekercsből áll: mindkettőt a tórusz teljes kerülete mentén egyenletesen csévélték fel; menetszámuk N_1 és N_2 ,

(a) Mekkora az (önállóan használt) tekercsek L_1 és L_2 induktivitása?

(b) Mekkora a két tekercs M kölcsönös induktivitása?

(c) Mutassuk meg, hogy $M^2 = L_1 L_2$. (Ez az egyenlet csak akkor teljesül, ha bármelyik tekercs teljes fluxusa egyúttal benne van a másik tekercs belsejében is.)

1.4. Feladat: (HN 32A-23) Számítsuk ki a 3800 menet/m menetsűrűségű, hosszú szolenoid közepén a mágneses tér energiasűrűségét, ha a szolenoidon áthaladó áram erőssége 4 A. Függ-e az energiasűrűség a menetek sugarától?

2. Feladatok az elektromágneses hullámok témaköréből

Az eltolódási áram

2.1. Feladat: (HN 35B-2) Síkkondenzátor lemezei 10 cm átmérőjűek és 1 mm-es távolságban vannak egymástól. Mekkora a mágneses indukcióvektor nagysága a kondenzátor szélénél, ha a kondenzátor lemezei közötti potenciálkülönbség 1000 V/s sebességgel nő? (Az elektromos erőter inhomogenitását a lemezek szélénél el lehet hanyagolni.)

Elektromágneses hullámok

2.2. Feladat: (HN 35A-8) Az elektromágneses hullám mágneses indukcióvektorának az amplitúdója vákuumban $3 \cdot 10^{-8}$ T.

- (a) Számítsuk ki a megfelelő elektromos térerősség amplitúdóját.
- (b) Ha az elektromos térerősség $-y$ irányú és a hullám $-x$ irányban terjed, milyen irányú a mágneses indukcióvektor?

2.3. Feladat: (HN 35A-13) Az URH rádió által vett elektromágneses hullám elektromos térerősség-komponensének amplitúdója $5 \cdot 10^{-5}$ V/m.

- (a) Mekkora az ehhez tartozó mágneses indukcióvektor amplitúdója?
- (b) Számítsuk ki a hullám intenzitását.

2.4. Feladat: (HN 35B-15) Egy $+x$ irányban terjedő elektromágneses síkhullám elektromos térerősség-komponensét SI egységekben az $\mathbf{E} = 6 \left[\frac{\text{V}}{\text{m}} \right] \sin(kx - 10^{16} \left[\frac{1}{\text{s}} \right] t) \mathbf{j}$ függvény írja le.

- (a) Írjuk fel a mágneses indukcióvektor jellemző képletét is.
- (b) Számítsuk ki a sugárzás hullámhosszát.
- (c) Számítsuk ki a sugárzás átlagos energiasűrűségét.